

prima instanță, jud.: G. Moscalciuc

dosarul nr. 2r-258/2015

instanța de apel, jud.: N. Budăi, I. Muruianu, L. Popova

## DECIZIE

25 martie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al  
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul

Judecătorii

Valeriu Doagă

Sveatoslav Moldovan, Galina Stratulat

examinînd recursul declarat de avocatul Ion Căpățîină în interesele lui Sergiu Sahanovschi, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vlaicu Angela, persoane interesate Oficiul de Stare Civilă și Margareta Tornea cu privire la constatarea faptului juridic, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2014, prin care a fost restituit lui Sergiu Sahanovschi cererea de apel declarată împotriva hotărîrii Judecătorei Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 15 aprilie 2014

### c o n s t a t ă

La 05 martie 2014, Vlaicu Angela a depus în instanța de judecată o cerere în care a solicitat constatarea faptului gradului I de rudenie tată - fiică, dintre Vlaicu Angela și Tornea Alexandru.

În motivarea cererii petiționara Vlaicu Angela a reiterat că, mama ei Vlaicu Margareta, s-a aflat în relații de căsătoriei cu tatăl ei biologic Vlaicu Ion din 30 ianuarie 1996 pînă la 20 mai 1970, dată cînd căsătoria dintre soți a fost desfăcută. Vlaicu Margareta după divorț a revenit la numele ei de familie Lozan.

Ulterior, la 10 decembrie 1972, Lozan Margareta s-a căsătorit cu Tornea Alexandru, iar la 19 ianuarie 1973 s-a născut fiica Tornea Victoria.

Susține petiționara că, la 04 septembrie 2013, Tornea Alexandru a decedat, iar în timpul vieții, între Tornea Alexandru și Vlaicu Angela existau raportul de tată-copil, însă nu au stabilit legal gradul de rudenie. În timpul vieții lui Tornea Alexandru, ultimul i-a asigurat îngrijirea, creșterea și educația necesară, iar ea la rîndul său, i-a asigurat întreținerea și suportul necesar în perioada spitalizării lui.

Prin hotărîrea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 15 aprilie 2014 a fost admisă cererea Angelei Vlaicu. A fost constatat faptul gradului I de rudei tată - fiică între Tornea Alexandru născut la 23 aprilie 1941 - decedat la 04 septembrie 2013 și Vlaicu Angela născută la 31 martie 1967.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, la 30 aprilie 2014, Sergiu Sahanovschi a depus cerere de apel, solicitînd casarea integrală a hotărîrii Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 15 aprilie 2014, cu pronunțarea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2014 a fost restituită cererea de apel depusă de Sergiu Sahanovschi, ca depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

La 26 iunie 2014 avocatul Sergiu Bivol în interesele lui Sergiu Sahanovschi a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2014, solicitând casarea încheierii instanței de apel, și admiterea minorei Sofia Sahanovschi în calitate de persoană interesată.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 10 septembrie 2014 a fost admis recursul declarat de avocatul Sergiu Bivol în interesele lui Sergiu Sahanovschi și casată încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2014, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată.

Prin încheierea Curții de apel Chișinău din 24 septembrie 2014 nu a fost dat curs cererii de apel declarate de Sergiu Sahanovschi, în interesele copilului minor Sofia Sahanovschi, fiind acordat termen pînă la 22 octombrie 2014 pentru prezentarea apelului motivat, iar ședința de judecată a fost numită pentru 23 octombrie 2014.

La 22 octombrie 2014 avocatul Ion Căpățînă în interesele lui Sergiu Sahanovschi a depus cerere de apel motivat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2014 a fost restituită cererea de apel depusă de Sergiu Sahanovschi.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de apel, la 05 ianuarie 2015 avocatul Ion Căpățînă în interesele lui Sergiu Sahanovschi a depus recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2014, solicitând casarea încheierii și soluționarea prin decizie a problemei în fond prin admiterea minorei Sofia Sahanovschi în calitate de persoană interesată și apelant.

În motivarea recursului a invocat că, încheierea instanței de apel este ilegală și neîntemeiată, deoarece contrar deciziei Curții Supreme de Justiție din 10 septembrie 2014, instanța de apel a restituit apelul ca declarat de o persoană care nu este parte în proces.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinînd materialele dosarului, încheierea recurată prin prisma motivelor de recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de apel din 18 decembrie 2014, din următoarele considerente.

Din materialele cauzei s-a stabilit că, la 05 martie 2014, Vlaicu Angela a depus în instanța de judecată o cerere în care a solicitat constatarea faptului gradului I de rudenie tată - fiică, dintre Vlaicu Angela și Tornea Alexandru.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 15 aprilie 2014 a fost admisă cererea Angelei Vlaicu. A fost constatat faptul gradului I de rudei tată - fiică între Tornea Alexandru născut la 23 aprilie 1941 - decedat la 04 septembrie 2013 și Vlaicu Angela născută la 31 martie 1967.

Materialele cauzei denotă că, petiționara în cererea înaintată a indicat ca persoane interesate, doar Oficiul Stării Civile și Margareta Tornea.

Prin urmare prima instanță la judecarea cauzei în fond urma să constate și să antreneze în proces toate persoanele cărora li se poate afecta un drept în legătură cu constatarea unui fapt.

Reieșind din prevederile art. 183 alin. 2) lit. c) CPC, pregătirea pentru dezbatere judiciară este obligatorie pentru orice pricină civilă și are ca scop stabilirea componenței participanților la proces și implicarea în proces a altor persoane.

Instanța de recurs menționează, că obligativitatea stabilirii corecte de către instanța de judecată a cercului participanților la proces derivă din prevederile art. 185 alin. (1) lit. c) CPC, care statuează expres că judecătorul, în faza de pregătire a pricinii pentru dezbaterile judiciare, soluționează problema intervenirii în proces a coreclamanților, copârșitorilor și intervenienților, le explică drepturile și obligațiile procedurale.

Colegiul, conchide că instanța de fond nu s-a conformat prevederilor legale pertinente și nu a asigurat antrenarea corespunzătoare în a tuturor participanților în procesul de judecată, iar instanța de apel aplicând prevederile art. 369 alin. (1) lit. d) CPC nu a corectat omisiunea respectivă, deși drepturilor și obligațiilor subiecților li se aduce atingere directă.

Mai mult ca atât, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar a menționa că, instanța de apel contrar recomandărilor expuse anterior în decizia Curții Supreme de Justiție din 10 septembrie 2014.

Instanța de recurs reiterează că, dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CEDO, hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25 februarie 1982). Or, din moment ce drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, dar nu iluzorie și teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție (CEDO, hot. Airey vs. Irlanda din 09 octombrie 1979).

În această ordine de idei, Colegiul conchide că, părțile trebuie să-și legitimeze dreptul lor de a sta în instanță. Obligația de legitimare a calității procesuale revine reclamantului care trebuie să își justifice atât calitatea sa procesuală activă cât și calitatea procesuală pasivă a celui chemat în instanță. Instanța este, însă obligată să verifice existența calității procesuale active și pasive, chiar din oficiu, deoarece raportul juridic procesual se întemeiază doar pe un raport juridic de drept material existent. Or, prin neatragera în proces a minorei Sahanovschi Sofia, ultima a fost privată de posibilitatea a-și apăra drepturile încălcate.

Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, instanța de apel urmează să examineze cererea de apel în fond, ținând cont de cele menționate mai sus, să creeze condiții obiective și reale participanților la proces pentru realizarea drepturilor lor procedurale.

La rejudecarea pricinii, instanțele ierarhic inferioare urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând pricina, să emită o hotărâre legală și întemeiată, respectând dreptul participanților la un proces echitabil.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, temeiurile invocate de către recurent sunt întemeiate iar, încheierea instanței de judecată este neîntemeiată și ilegală, eroarea judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul și de a casa încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2014 cu restituirea pricinii spre rejudecare.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 Cod de Procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de avocatul Ion Căpățînă în interesele lui Sergiu Sahanovschi.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vlaicu Angela, persoane interesate Oficiul de Stare Civilă și Margareta Tornea cu privire la constatarea faptului juridic, cu restituirea pricinii spre judecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Galina Stratulat